

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

CENA NOVIN JE:

Za domače, če jih več	Za amerikance, če jih več
vkup hodi 2 K,	vkup hodi 4 K 20 f,
ne samo edne 3 K,	če samo edne 5 K 40 f.

Cena vsakoga falata domá je 4 filere; v Ameriki 10 filerov.

Dobijo se
v Čerensovcih pri KLEKL
JOŽEFI plebanoši v pokoji.
Cserföld, Zalamegye.

Na té naslov se naj pošilajo: naroč
nina, glási i dári za Novine. Vsak pa
naj podpiše svoje imé, ki kaj novi-
nam naznája.

XV. Benedikt Pápa

Celi katoličanski svet je s pobožnimi molitvami proso smilenoga Boga že dva tjedna, naj nam da za vidljivo glavo svete Matere Cerkvi takšega pastira, ki v teh težavnih časih batrivo bode pelao svoje ljudstvo po božjih potah.

Jezuš nas je poslušno. Dao nam je namestnika, ki spuni njegove namene. V četrtek poldne ob 1 vóri je več jezero ljudi stalo i čakalo na velkom trgi pred imenitnov cerkvov svetoga Petra. Te je na zvúnešnoj lodžiji se prikazal te prvi diakon-kardinal i je oznano zvoljenje s temi rečmi:

„Naznanim vam velko veselje. Imámo že pápo: **Della Chiesa Jakob** kardinala“, ki je ime gori vzeo **Petnajsti Benedikt**.“

Vnožina je s veseljom gori skričala i živila. Novi papa, ki je zdaj 60 let star, je vóprišo za en čas i blagoslov dal na Rim i na celi svet.

Življenjepis novoga pápo, dozda nadpúšpeka v Bolonji, — v prišestnom števí pride.

Ka se skrbite?

(Mátaj VI.)

Čúdna reči se nam vidigo té z vúst onoga, ki je po svojem Dúhi velo pisati ete: „ki ne dela, naj ne jej.“

Samo ka ločiti moremo. „Ka se skrbite, máloverni,“ se ne právi tistin, ki delajo. Delati smo dužni, správlati, šparati je túdi dužen vsakí, ki more pa má skoj. Nego nepotrebna i neznožna skrb je vu tej rečáj prepovedana. Tista skrb, štera si glavo trápi, srcé tere imo se v žalost ino nezadovolnost stopí.

Nišče nemre z premišlávanjom nanč nan prst zrásti — právi Jezuš na drúgom mesti. Z tem, ka boš si glavo tro, ne bodeš bogateši, niti zdraveši pa ti v nikšem táli, ne bode bole šlo.

Ka nam je pa te potrebno?

Delati, moliti ino se vúpiti. Delati za to, naj včínimo tvojo dužnost. Nišče nevej, jeli de vútvo živo, pa záto bi li vsi za nemáka držali tistoga, ki ne bi sejao, ki nebi orao ali se skrbo za útrášnji den, ár či ne vej jeli de živo, pa li zná biti, ka bode. Pa či što zná, ka ne bode dugi, jeli

slobodne henja od dela, dokeč more? Nikak ne, ár je zapoved boža, najvsaki na svojem mesti dela. Mi delamo, Bog je pa tisti, ki odrastek dá, od koga je odvisno, jeli z našega dela bo kaj, ali nikaj.

Moliti moremo. Molitev je tista škér, štera naše delo pred Bogom podigne na tisto vrednoščo, na štero more priditi, či ščemo, ka de se nam delavnost pri Bogi računala ino se gorivzeme za vekivečni zaslúžek. Molitev podigne naše delo na višenaturno vrednost.

Ki pa tak dela ino moli, ka ti z obojim podigne srcé k Bogi, njemi zé ne bode teško vúpanje meti v tistom, ze volo šteroga dela i komi vse svoje posle, darúje pa k komi svojo pamet i srcé vsaki dén goripodigava.

Pa či je čas, kda nam je pozebno potrebno z pobožnov molitvov ino Bogi aldúvánim delom nadigávati naše vúpanje, to je denéšnji čas, naše bojno vremen.

Stúki grmijo, bajonetje te bliske-

čejo, púkše pokajo na vse stráni po sveti. Cvetje naših moškov je túdi odišlo pa se domá, žalostijo za njimi tužne matere, zapúščene žene, sirota deca.

Pa što je, ki je mogoči z svojov tugov, ali skuzami koga rešiti. Jeli je je stráh domákih mogoči obrániti našo vojsko? Jeli, ka nej. Drúgo je potrebno: stálno delo za tiste, ki so domá ostali, vórna molitev za one, ki so odišli, to je tisto jedino, ka zná pomagati. Zvün toga pa brezmejno vúpanje vu Bogi, ki vodi posameznoga pa cele národe, „brezi koga znánja vrábeo ne spádne strehe i vlás ne iz gláve.“

Angele čuváre častimo dnes. — Vej so pa angelje njíhovi z njimi pa či šteroga kaj zadene poleg bože vole, vsakojáčko se skrbijo, naj bo to njemi i njegovim domáchim na hasek.

Vúpajmo se vu Bogi, ka z húdoga dobro prinesé ino tem bole blagoslovi vsako hižo našo, kem več je trpela i zgúbila vu obrambi lúbe domovine ino domáčega ognjíšča.

Boj na vse kraje.

Plamén, šteri je plahotni, na Srbskom se vsaki den dale širi. Ne čudo, ka so preminočega tjedna tisti, ki májo volo norije delati, zmislili, ka na kanceláriji nemškoga ministra zvünešnjega gorizapisano, ka napovedanje boja se gorivzeme pred poldnom od 9-te do 12-te odvecara od 3-je do 6-te, ár nam je že z nemcami vréd telko národov boj napovedalo, ka z ednim več, ali menje nikaj ne računa.

Japonci so boj napovedali nemcom pa tudi nam, pa zdaj se smejemo tomi, ka San Marino, Monaco pa Aridorra držánja tudi nemcom. To so naime najménša držánja svetá, štera nanč vojske nemajo, samo ništerne domáče čuváre.

Talján se tudi gible, ne vemo proti komi.

Na balkáni se je törk zjedino z Bulgárijov za nás, Roman de tudi nam pomágao; grk srbe pomága, šamo ka med njima železnica razdreta, ár so se albanci i macedončarje poreberili ino grkov ne püstijo srbom pomágat.

Srbi so v nevolnom stáliši: nemajo živeža zadosta pa glád láda med njimi. Naša vojska se vüpa, ka brezi vnogoga prelevanja krvi dobi nje!

Rusi se po rususkoj meji vojsküjejo z našimi. Naša vojska vzeširoj prestopila mejo pa je to že velki ha-

sek, ka ne trpi, naše lüstvo, nego lücko.

Med tem pa nemec ide mogočno naprej v Belgium i na Francusko. Nemški casar, ki je v Boga imé poslao šerege proti krivičnomi sosedi, vu svojih telegramaj tudi Bogi dá hválo za zmáge ino z tem da lepo példo ednoga Bogi vernoga poglavára pred celim svetom.

Nemci proti Francuskomi.

Na tom bojišči se čüde vojaštva godijo. Známo, ka je Belgiuma eden tao med severno záhodnim Nemškim ino med izhodno severnim Francuskim. Tomi držánji se ne bi bilo sila gibati, samo nemške šerege prekpüstiti, da so pa Belgijci tudi šteli kaj velkoga včiniti pa so se z francuzom združili, pa potom so tak daleč prišli, ka so nemci včasi v prvom tjédni obládali njihovo trdnjavo Lüttich pa so se tak napotili zráven proti Namuri, štero je druga velka trdnjava Belgiuma.

Namur je že tudi v nemški rokaj.

Okoli Namura so že nemci francuske vojske naišli štere so zbili ino doliprišli do francuzke mejé, do Maubeuge zváne francuske trdojave, štera de tečas ka se té novine zoštampajo tudi vu nemški rokaj pa de njim te slobodna pot v Paris, glávno mesto francuskoga.

Drügi šereg nemcov pa šo zráven na záhod po Belgijumi ino je ob-

ládao Brüssel, glávno mesto Belgiuma, odket je belgijski král Albert z svojim dvorom i ministeriumom odbežao v Antwerpen trdnjavo poleg morja, kde so morske ládje k rédi zakürjene, či bi njim trbelo v Anglio vuidti.

Med tem so nemci zbili tudi angleške konjenike okoli Brüssela, štere je Anglia poslála francuzi i belgijcom na pomoč.

Nemci zdaj idejo v drugo veliko mesto Belgiuma v Gent pa do te celi Belgiuma v rokaj meli zvün Antverpena, šteroga tudi obsédejo nemški šeregi.

Na záhodnoj méji nemškoga pa nemci vu trojem velkom šeregi idejo proti francuskomi. Longwy, francuska mesto je že vu njihovi rokaj.

Od Metza doli pa prek po Vogese zvánik goráj je bilo té cele bojne največše bitje dozday. Pol millione lüdi je stalo eden proti ovomi. Bitje je tri dni trpelo ino te je s tem dokončalo, ka so nemci po celoj 240 kilometrov dugoj liniji nazájporinoli francuze, vzéli so njimi 50 štükov, vnogo orožjá ino 15 jezero lüdi vlovili.

Té šerege nemškoga casara i bavarskoga kralá najstarejši sinovje vodijo.

Luneville zváno francusko mesto je tudi v nemški rokaj. Za njim pride eden réd trdnjav, proti šterim se zdaj nemci pripravljajo.

TAM GDE...

*Tam, gde siva Múra teče,
Tam, gde njeni valovje,
Tam se čüti dobro srce,
Tam mi düša mérna je.*

*Tam je moja domovina,
Tam stoji moj rojstni dom,
Dom, šteroga v tom življenji
Pozábo nigdár ne bom.*

*Tam je cvela moja mladost,
Tam je stála zibel mi.
Tam me nekaj dojde starost,
Tam želem počivati.*

Mirosláv.

Ranjeni pa boj.

Odišli so nam najlepši dečki, najmočnejši možjo se vojüvat za dom i za krála i za našo pravico. Odisli daleč na tüje polé prelevát svojo krv i pokazat neprijátli, ka šče je pri nas junaška krv, z šterov zapišeno svoje pravice. Skuze vrljih žen in nedužne decé, pa jedna žela: „Bog obvari njé i domovino“, so sprevodile naše lübe na bojišče. To se pred ednim mesecom zgodilo.

Zdaj pa že teče blága krv. Slávne naše vojske so se že tá postavile pred neprijátla. Začnole se bitje s srbami pa z rusom. Začela je tečiti krv. Pa ružni srbi, ki so se nestepeli vidoči krv svojega krála Alexandra, ki so z veseljam glédali, kak skrivavi naš blági trononaslednik, pravim, tei divji srbi so se zbojali zdaj, kda je naših junakov krv zač-

nola tečiti. Zdaj bežijo, pa se bránijo ka so mogoči. Junaštva neprinji, samo stráh, poštenjá ne, samo krvoločnost. Kak besni psi se bránijo proti našoj vojski štera njim či duže bole stisne zánko na šinjeki.

*

Na srbskom je bilo prvo bitje v tom velkom boji. Naskori ka se nasa vojska vküp pobrála se začnola strelba. Zaprva odaleč, potom pa či duže bliže, tak ka naskori so že „na nože“ šli. Samo odsébe se razmi, ka se jih vnogo rani v takšem časi. Preminoče tjedne so začnole voziti ranjene železnice v Budapest, kde do je vráčili. Vsaki je mislo, ka ranjeni do z grozov mislili na titje z šteroga so prišli, pa ne. Z velkov navdušenostjov gučijo od boja. Vnogi si zdejh, či bi samo ozdravo, ka bi nazáj mogeo. Officerje pravijo, ka dečke more nazáj držati, tak radi idejo nad srba. Najráj idejo „na nože“, to je kda človek na človeka ide ino se z nožom na konči pükše vojsküje. To je háj bole nevarno, da pa valá tudi. Či se naši dečki prej kde tak na srba vržejo, te njim več nemre proti státi nišče, srbi pa káplejo kak listje. To se gotovo vidi našim, ár tak vsaki zná, kelko jih je spát spravo. Či pa s kakšega šanca morejo strelati kama med kakše drboje, te pa nevejo, či valá ali ne.

Poprek je boj na Srbskom odnávnogoga bole krvávi. Toga zrok so pa srbi. So med narodne odrédbe na boj glédoč, poleg šterih na ranjene nesmi strelati, pa ki so ne vojácje tudi ne na vojáke. Ali srbom

je to vse nikaj! Ka njim mednárodna odrédba! Kak z bojišča pridoči ranjeni pripovedávlejo, na srbskom ne samo vojska nego stanovnicje tudi strelajo na naše. Eden ranjenec je pripovedávao, ka on ednoga srba smekno. Kda ga ešče ednok šceo smeknoti te ga poveljnik stavo, ka ve že tomi dojde. On ga neháo. Poeljni med tem dale odide. Smeknjeni srb se gor pomore pa odzajaj, na proveljnika strli ki, ki je včasi tá spadno.

— Srbi vö nad skua tudi strelajo. Po takšem so naši prisiljeni vsako hižo preiskati, kda v štero vés pridejo. Vedno hižo je šo notri eden naš prveljnik. Vhiži najde nosečo žensko. Milila se njemi, záto se obrno pa šo vö. Ženska pa zgrábi pištolo pa ga dol strli.

Z teva dvá dogodka lejko vidite kak nesmilni so srbi. Samo vu sebi se záto razmi; ka si naši več tudi ne denejo žnjimi z lepa nego je kolejo, kde je najdejo.

Krvavi je té boj, da pa sláven. Z vsake kaplice krvi rože zrastéjo zšterih se venci pletejo na gláve naših junakov. Nemamo se bojati za njé. Boj, v šterom svojo krv prelevlejo, je pravičen. V pravičnom boji mreti pa, za krála idom je sláva, ne samo za tistoga ki merje, nego tudi za nás, ki po takšem brez moža, brez očó, brez brata, prijátla ostánemo. Vüpajmo se vu Bogi ino molimo dale za naše vojáke, naj njim Gospod blagoslovi orožjë, z šterim pravico iščejo svojimi národi i mér domovini!

Mirosláv.

Na rusoskoj meji.

Na rusoskoj meji je linija šeregov ešče dugša, kak na francuskoj.

Vékša bitja so bilá gori okoli nemškoga mesta Gumbinnen. Niže od tistoga okoli po meji po nikdašnjem polskom stojijo nemške vojske. Od Krakove dolí do bukovinskoga Csernovica pa naše.

Od Krakowe so naši že nano sto-petdesét kilometrov notri na rusoskom Lysa Goga je obládana — eden breg je to eno 612 metrov visiki — pa zdaj bojne trpijo po 2—300 metrov visoki bregáj, kak so naši eti po slovenskom.

Tü naš šereg ide proti Radowi na levi kráj Vistula potoka.

Drügi šereg pa ide proti Ljubljini na právom kráji Vistule, kde je zbio vu tridnévnem boji eno 60.000 rusov poleg Krasnika vu ednoj dugoj liniji med Josefovom ino Frampolom.

Niže doli od Černovice prek pri Novoselici so zbili naši husárje eno 20.000 rususki kozákov.

Bilo je ménše bitje tüdi pri Satanowi med našcim 5-im honvédskim regementom ino med rususkimi kozákomi.

Na Srbskom.

Tü je zdaj tak, ka so naši pri Višegradu, po Hercegovini, pa te pri Požareváci ino pri Sabaci prekprišli na Srbsko ino so srbski predjen šereg nazáj stisnoli do Valjevo mesta, kde se té šereg pomali sam vu sebi poreberi, ár neima zadosta živeža i pomoči tüdi neima čakati odnikod. Naši je zdaj od trej stráni med sebov májo, liki dale ne bodo šli, ár biškoda bilo zamán krv prelevati.

Bojna je tü jako krváva bila, ár so celo ženske i deca strelali na naše, ali, kda so naši v pamet vzéli, ka se v tistom lüstvi ne vüpati, so znali tüdi, kak se májo vojsküvati proti njim pa so je hitro pretirali zevsema.

Zebiranje novoga Pápo.

Augusta 20-ga je zápro svoje bláge oči nas svéti oča X. Pius. Nepričakano nas je zadela tá novica. Bili so ki so niti ne vervali včasi, vékši táo katoličanskoga sveta si pa žalostno, s skuznatnimi očmi zdejhno rekoč: „Ešče to tüdi.“ Zalost, zaistino je tak, ka ešče to tüdi nasmoglo doségnoti v teh žalostni časaj. Cela Europa v orožjej, grmlenje štúkov, pokanje pükš, joč zén pa drobne decé se glási skoro po celoj zemli, pa vu toj groznoj zmešlavici glasov nam tužno priplava k srcam

žalosten glás zvonov, šteri tužno nazávajo, ka rimska sveta mati církev jeznova brezi vidlive gláve do časa. *Da pa samo do časa!* Neprijatelje svete matere církyi so v tej žalostnij časaj, kda bi vsaki stanovnik naše domovine samo na zvünesnjega neprijatelja mogeo misliti, z velkim veseljom glásili, kazdaj de pa li konec katoličanskoj vöri. Zmislili so, ka je pápa čemér jo, ka se strelo, ár je odnašega krála pismo dobo, v šterom ga na prej vzeme, zakaj jedopüsto srhom nekše „ragetline“ püščati.

Či što samo podnojetom nosi svojo pamet, pa vglávi zaistino samo pavučino má, te tüdi neverjem ka bi mogoči bio takše norije, bedaste gláse vervati! Vsaki lejko sprevidi, ka to vse nema drügoga pomena, kak malo znova vdariti po svetoy materi cerkvi, pa vu njemih prosteših kotrigaj obvüpanje nastanoti. Bedák je pa hüdobneš, ki je to zmisló, pa ešče vékši nore ki kaj takšega dale nesé pa verje.

Ka je svétoj materi cerkvi ne konec, to nikaj bole očivešno ne svedoči, kak tá pravica, ka za pár dni po smrti X. Piusa znova bo pápa.

Nevidlio voditeo svéte matere cerkvi Sv. düh Bog, ki sám vodi v takšem vremeni svoje verne se zmožno skrbi za novoga vidlivoga voditelja. Augustuša 31-ga, na edenajseti dén po smrti X. Piusa je v küper selo správišče kardinálov štero novoga papo zebira. To spravišče se zove po cerkvenom jeziki „konklave“, pa zdaj má 62 kotrig. Véksi táo jih v küp prišlo, samo ništerni, ki za volo starosti, ali zavolo dalečine nemrejo v Rim priditi, so ostali domá. Vogrsko držánje má 3 kardinále: Vaszary Kolosa, vpokojenoga hercegprimáša, pa zdajšnjega hercegprimása Csernoch Jánoša i barun Hornig Karola, veszprémszkoga püšpeka. Dvá zádñjiva sta z tremi avstriánskimi kardinali odišla na zebiranje. Zdrügiñ krajov svetá so se tüdi paščili vküp kardinálje, tak ka z med 62, okoli 50 kardinálov za bira novoga pápo. Tiste ki bi sledkar prišli, kak se zabiranje začne, ešče 3 dni notri püstijo, ki ešče kesnej pride, že nema juša zebirati.

Zebiranje se etak vrši:

Po smrti bivšega pápo 10 dni vsaki dén se boža služba oprávla za premínočega. Vsi kardinálje ki v tej dnévaj v Rimi stanüjejo vsaki dén šprávišče majo, na šterom vse naprej pripravijo, ka je pri zebiranji potrebno. Na prvom šprávišči gori prečtéo odrédbe zebiranja, na štere vsi nazoči kardinálje prisegnejo. Na ovij špráviščaj pa te zaberejo

spovednika, zdrávnika, razdilijo hiže, v šterih do kardinálje za časa zebirenja stanüvali. Vsaki dobi 2—3 sobici, v šterih z svojim tajnikom stanüje. Na prvi dén zabiranja té hiže dol zapréjo, tak ka niti vö, niti notri nemre med njé. Samo kardinálje so v njih, ki zebirajo.

— Zebiranje je skrivno. Vsaki odide v svojo sobico z ednov cedilov pa tam na piše imé tistoga, koga za pápo šcé meti. Svojega iména nesmi gornapisati. Cedila je 20 cm duga pa 15 cm šörka. Gda je že šteri skrivno napisao cedilo, te jo dol zapečati.

Vsaki dén dvakrat beréo vküper votüme. Vsaki kardinál vrokaj prinesé svojo cedilo v edno velko hižo, gde te eden za ovim k ednomi oltári neséjo pa tam v eden kelih vržejo. Zdaj te prečtéo cedile, čih jih je menje, kak je vsej zabirálcov, te je žežgéjo. Či pa je prav te začnejo v küpčteti votume. Či je šteri dvátretjiva tála votumov dobo, te je zabráni. Či pa nišče ne dobo telko teznova razidejo, pa zebirajo. To zebiranje tak zovejo, ka „akcessus.“ Tü nesmi nišče na tistoga dati votuma na koga je prvle, ali pa ki je prvle ne dobo votuma. To te tak dugo trpi dokeč šteri ne dobi dvá trétjiva tála votumov. Či steri dobi, te celo zebiranje ešče ednok preiščejo, pa či je vse vrédi, te cedule žežgéjo. Zebránoga pa te pitajo, či goridzeme zebránje. Či pove „ja“ te je pápa. Potom ga pá opitajo kak se šcé zvati. Novi pápa pa si obleče pápeško obleko in sprime pozdráv kardinálov. Medtem vövtrgnejo stené, z šterimi so onkraj hiže, gde so zebirali, zazidali, pa eden kardinál vö stopi pred církev ino lüstvi nazáví zebiranje z rešmi: „Velko veselje vam nazánim, mámo pápo z imenom N.“ Novi pápa pa te blagoslovi mesto Rim pa celi svet.

To je na kráci zebiranje, štero v tej dnévaj trpelo kda se té novine štámpale. Celi svet je radovedno čakal, što de pápa.

Rimski stanovnicje nájbole nemiroyno čakajo návadno dim, šteri se z žežgánih cédil kadi. Či je naime ešče nišče ne zebráni, te cedile z senom žgéjo, tak ko je dim te čaren, či pa že zaberejo, to je pame žežgejo, pa té dim je beli. Z toga zvedijo te čakajoči, ka je svéta maticérkev znova dobila pastéra.

Zebiranje návadno pár dni trpi. Božoj previdnosti se je vidlo, da smo dobili pápo, ki de nas vodo z močjov Jezuša Kristuša vu tej težki časaj.

Erdéči križ.

Vu nogih bitjaj se vnogo lüdih rani tüdi — ka ma tajili, spádnejo tüdi vnogi, ki so se v boj podáli. Pa to je réd svetá — Za domovino i za domáča ognjišča mreti je sladko. Ki tam spádne, on zná, ka te je za celi národ aldúvao, pa njegovo dárúvanje žitka v spomini ostáne na duge čase.

Erdéčega križa družtvo se skrbi na ranjence. Vnogi vlák pride po železnici z ranjenci že vu vékša mesta.

Budapest jih je že blüzi trijezero. Z vékšega so ne teško ranjeni. Dvorba njim trbej pa do za 2—3 tjedne zdravi.

Lüdjé vsešiom čakajo ranjence vu velki trumaj, njim cigárije, piti i jesti delijo, dečki pa zavézanimi rokámi, nogámi spevlejo ino se navdúšávajo na boj. Tak pišejo od vseh stránih, ka takše veséle betežnike vesélo glédati.

Vnogi se bojijo za svoje domáče. Torde že vódáno, kde je šteri i kak njemi ide, nej se trbej brezi zroka bojati, stráh ne pomága — liki či što kaj mogoči dati za družtvo erdečega križa, štero ranjence vozi i vráči, naj dá, Bog zná, či ne bode njegov dár rávno njegovomi človeki na hasek. Ete novine vsaki nájménši dár gorivzemejo na té náčin.

Glási.

Elefantje v boji. Hagenbeck zrání človek je velki zverinjek meo, z sterim se okoli vozo pa kázao stvari. Zdaj je na švicarskom bio. Vnogo, nekših 180 hlápcov je k vojákóm odišlo. Ne si znao ovači zdaj té človek pomágati, záto je svoje elefante z zverinjéka prek dáó vojaškomi poveljništvi, naj je za prevážanje nūca na bojišči.

Budapešt špara. Bárczy Števan pörgarmešter je opombo dao vó, naj šparajo stanovnicje pa na nepotrebne reči naj ne mečejo vó penez. — Nám je tüdi potrebno. Záto samo tisto kúpjmo, ka je nam pri vsakdenéšnjem življenji zaistino potrebno!

Szombathelyski husárje so augustuša 26-ga odišli, naime rezervistje. Ovi že prvle. Pred odpotúvanjom so primeši bili, štero so Gaál Alexander dr. mestni plebánoš slúžili.

Vilmoš nemški casar je bavarskomi trononasledniki, ki je francuse zbio, železno križarskoga réda križec podelo.

Anglia je z Indie dosta vojske domo zapovedala. Vidiyo že ka so preslabi za náš!

Bavarski kráo, Ludovik ki ne zdaj na sprotoletje našega púšpeka pohodo, je na bojišče odpotúvao.

Nájdejo se ki neščejo papérnatne, ali pa v krajcaraj peneze vzéti. To je krivica. *Takše pri šandáraj včasi glásiti!* Nedajte se odtákših, nesmileni lüdih mantrati! Drzáva dá vó peneze pa je vsaki dužen je jemati, či rávno na po trdi koler má. Takšim nikajvrednim vörjete, samo dúhovnikom ne, ki vas opominajo na vaše pravice!

Proščenje je dnes, na angelsko nedelo v Bogojini. Predgo do v. č. gospod Sakovič Józef, törjenski plebánoš držali.

Senje je bilo v pétek v Bogojini.

Oženo se eden ranjeni voják z 44. regimenta. Težko ranjeni je prišeo v Budapešt z srbskoga bojišča. Tü je to želo meo, ka bi se rad zdáo z svojov zaročencov. Volo so njemi spunili. Mláda žena cele noči verostúje pri težko ranjenom moži.

Vnogi nemérno čakajo štelingo. Lejko so gvúšni, ka je tak naskori ne. Kda pa bo, te pár dni prvle gvúšno zvedimo.

Opominamo vas, ka ne vörte vsakomi, ki kaj novoga zná praviti. Nájde se takši hüdobneš, ki kaj noroga razstrosi, pa z tem te lüdi sága.

Či kaj novoga cüjete, si s svojov zdravov pámetjov premislite jeli to mogoce, ali ne. Či što trdi kolez má šče ne gvúšno ka istino guči, či rávno ka se vam tak vidi. Spametni bojno, pa si nerédimo nepotrebne nemirovčine.

V Tešanovci so negdi na ogradaj prej bombo najšli. Skoro nemogoče vervati. Hitrej so tisto okroglo gobo, ka se kadi meli za bombo.

Gospodarstvo.

Cena:

Pšenica: 33.60; Žito: 22.60; ječmen: 18.10; oves: 21.80; kukorica: 17.30; Cena so ne stálne.

Za kratek čas.

Na pošti.

Edan stari možak tam od bojnečkoga se pošteno poklonivši v Beltinci na pošto postavijo. Tam nad okno, gde pisma vó pa notri dávló eden žuti paper rivlejo notri.

— Pa te dobro pazte na njega — práviyo oča — peneze pošlem na njem mojemi isni v Kanižo.

— Oča! — čüje se spod okna — natom papéri nemre penez pošlati, samo zavítke — pake, to je vozni bist, ne izkaznica (utalvány)

— Nemre? Gya koak bi pa te gjes to tá mogo poslati, — prosin lepo?

— Ve pa na izkaznici Oča!

— Prosim lepou gospodičina, ne dugo ešče, ka mi sin notrirukivao, záto ešče gyes zdaj ne poznan takše törvéne. Napravte mi lepa gospodičina, pláčam vam za tríd, ka gjes bormič ne vem na kakšem drejvi rasté izkáznica.

— Tam notri napišejo pa z štemplinom vréd vó dájo izkáznico, naj štempl gori prikelijo.

— Gyes, gyes ka bi kelo? prestrahšijo se oča. Vmojem življenji sam ne kaj takšega delo! Napravte samo vi gospodičina, za vaše lepe roké je to bole pripravno.

— To tudi včinijo, ali ešče je ne tü konec.

— Gya, ka sam pa zdaj te dužen?

— Dužni? To je velko delo. Či popravici povejo ka 6 krajcarov, te do se oča povöre pogajali, oni so že tak včeni, gda so ešče grbanje tržili. Záto povejo, ka 8 krajcarov.

— Osem? Preveč drágo! Šest bi znankar tüdi dojšlo za té mali papér, si pogučijo oča.

— Kak pa ka dojde, niti ne trbe več. — Oča pa po ednom naprej pošlatajo 6 krajcarov z ednoga mehéra, šteroga so za robačov meli. Gda doli prečtejo že trikrát, te pošteno z bogom povejo pa se poberejo, ali nad dvermi ešče záta zmrmajo ka:

— Škoda, ka sam včasi 6 obečo, za 4 bi tüdi napravili. —

Najnovejše.

Na rusoskoj meji boj že osmi den neprestanoma trpi. Okoli mest *Zamošče* i *Tyforoce* so naši celo zmagali ruse, tak da rusi nazaj idejo prek vode Prut. Te drügi šereg na levom strani je tüdi zmago. Poleg *Lemberga* je najžmetneše našim se vojsküvati, da tam najvejšo moč majo rusi. Zdaj je že lahko se vüpati, da za kratek čas bodemo celo zmagali.

Dva rusoska vojvoda, Olaf i Konstantin sta v boji morjeniva.

Most na potoki Vistule se je podro pod železnicov i jezero rusoskih vojakov je vtópljenih.

Nemci tüdi zandrügim obladajo ruse. Naslednje so 516 kaonov njim vzeli, pa 70 jezero rusov zgrabili.

*

Na Francuškóm, najbolje v Parisi veliki strah obišo prebivalce. Iz Parisa je francuška vlada se odselila v Lyon; prebivalci pa iz varaša pobegnejo. Nemci francoze vsepovsed zmagajo. Bitje je bilo poleg Konbl, Senkanten, Rötél i Monmedi.

*

Kral belgijski je s celov rodbinov iz Antwerpena v London pobegno.